

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Leuitas & malitia hominum, conjugia mutantium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

ad se veniret? sed quis, apud barbaros, immo apud hostes tam fidelis est, quis eum laborem sumit, vt litteras perferat? Frustra ad litteras prouocamus, cum eæ haberi non possunt. At miles auditus est, qui diceret, se putare mortuum esse Sempronium in bello? Credisne tu, vxor, tu Confessarie, immo tu Paroche, quod miles putat? & miles talis, cui vel iuranti fides non esset adhibenda? Vt ergo fas sit alteri nubere, necesse est, vt de morte prioris coniugis moralis sit certitudo; de qua debent viri docti atque sapientes æstimare, num scilicet omne, prudens dubium excludat. Certè pro primo coniuge stat confessio, ac præsumtio, quam non decet per argumenta solum probabilia elidi. Hæc si attendantur, tunc matrimonio aderit protector Deus. Quia polygamia à diluuiò vsque ad Euangelium concessa reuocata est, vt non fas sit vnà plures ducere, iuxta illud: *Erunt duo in carne vna.*

Præpos. q. 7.
n. 163. Bona-
cina q. 3. p. 10.
n. 12. Sanch.
l. 2. d. 46. n. 7.
Match. 19.

C A P V T. XXIX.

*Illicita pluralitas vxorum in quantas tricas
conijciat?*

Varundam mulierum, aut etiam virorum tanta, non jam ignorantia, verùm etiam nequitia est, vt, nullà sacramenti reuerentia, nullà sponsionis fide, nullà Numinis irâ aspectâ; non tantùm coniuges, sed ipsa etiam coniugia mutent. Ea nimirum est nonnullorum leuitas, vt toties illis noua placeant matrimonia, quoties nouus placet maritus, aut noua vxor. Dummodo magistratus nesciat, nihil pensi habent, quid conscientia lætret. Cererem & Venerem, hæc sola duo idola, aduenerantur. Satis illis est, vt comedant & ludant. Quoties igitur prioris coniugis sarietas est, cogitant, qua via ab eo discedant: & satis magna diuortij causa est, displicuisse. Si læsit pars altera, ab altera fuga circumspicitur, & titulus inquiritur, vt nec sponsus, nec consponsus obstructus videatur. Ad hoc nulla non janua, nulla non rima tentatur. Fingunt, consulunt, mentiuntur, vt impedimenta obtendant, vt connubia dirimant. Iam se aiunt violentè in eum statum coniectos;

I.

Sanch. l. 4. d.
14. n. 1.

Y y

animo

animo nunquam consensisse; cum tamen *matrimonium sit mutuum contrahentium consensus*; ac proinde non coniungat, quod inuitos coniungit; & fictus consensus sit, in foro conscientie nullus. Quare, tametsi in foro externo, juxta præsumptionem & verba data, procedatur; tamen, ut malitiæ suæ mantelum oppandant, Confessario dicunt, se seriam voluntatem non habuisse. Aliàs aiunt, se ebrios fuisse, cum anulum darent, inter choreas, & ad matrimonium ineundum se obligarent; aut personam, cum qua contraxerant, non sciuisse, quæ esset; adeoque voluntatem rem incognitam non appetiisse. Siquidem *errantis nullus est consensus*. Quid dicam de ijs, quæ viros ut frigidos, aut nimis calidos, aut maleficio vinctos falso accusant? Multa talia inquirunt à doctis coniugij impedimenta, & obices, quæ cuperent impediri, aut qui aliam habere uxorem malent, quàm suam. Ut enim viam sibi faciunt ad illicita, ea quæ verè impediunt, sibi adesse fingunt, *ad excusandas excusationes in peccatis*: Sic Domino concordiam amanti repugnant feruifit, quod Deus coniunxit, homo audet separare: sic color quæritur, ne causa deesse videatur.

II.

Quin sunt viri feminæque, qui, nullo prætextu quæritis, coniuges mutant, sicut chartas luforias; & quoties in alias terras migrant, alios quærunto tori consortes. A diluuiio ad Christum vsque haud illicitam fuisse polygamiam ostendunt exempla virorum, in diuinis litteris, laudatorum. Abraham Saram habuit, & Agar. Iacob Liam & Rachel, Balaam & Zelpham. Helcana Annam & Phenennam. Moyses Mariam & Æthiopiissam. Quin & Esther Assuero nupsit, jam antè pluribus coniugijs implicito. Nimirum, ob communem humani generis multiplicationem; id concedebatur viris quidem, non autem feminis, ne proles confusione seminum destrueretur, aut inextincto patre à nemine curaretur, multarumque causa esset discordiarum. Nunc autem ne viris quidem conceditur; vti nequit à primo instituti matrimonij tempore, vsque ad diluuium, concessum fuisse, ex eo apparet, quod nemo tunc, præter impium Lamech, legatur simul plures uxores habuisse; juxta illud: *Erant duo in carne vna*, Tametsi enim etiam tunc, & quidem maxime

Sanch. lib. 2.
disp. 34. lib. 7.
disp. 18. lib. 15,
de iurisdic.
omnium iudicium. l. 8.
& 9. c. de iurisd. & pact. ignorantia.
Reg. 117. ff. de reg. juris.

Gen. 6.
Gen. 29. & 30.
1. Reg. 1.

Sanch. lib. 7.
disp. 80. n. 15.

Gen. 4.
Gen. 2.